

V OSTRAVĚ

VÝSTAVA KE 100. VÝROČÍ NAROZENÍ FOTOGRAFA FRANTIŠKA KRASLA (1912–1998)

26. 1. 2012 – 29. 2. 2012

Divadlo Jiřího Myrona / Galerie Opera

Divadlo Antonína Dvořáka / Galerie Thálie

Kurátor / Martin Popelář

František Krasl (1912–1998) je výrazným průkopníkem v oblasti divadelní fotografie. Velmi záhy se odklání od jejího inscenovaného, statického pojetí a je zastáncem dynamického záznamu dění na jevišti. Jako fotograf v ostravském divadle působil v letech 1954–1977. Jeho fotografie s ohledem na dobu vzniku a technické možnosti jsou velmi moderní a mnohé z nich ze své svěžesti neztrácejí ani dnes. Patří také mezi první, kdo v Československu pracuje s barevnou fotografií, které se vyučil během svých učňovských let v Mnichově. Do divadelní fotografie tak zavádí na české poměry nezvyklou skutečnost, práci s barevným materiálem, který si sám zpracovává. Kraslův nepřikrašlující způsob vidění, důraz na živost a dynamiku je bezpochyby cestou k podobě současné divadelní fotografie.

Mezi Domény Kraslový tvorby patří především portrét, kde se držel zásady *"na negativ raději vůbec nesahat, nebo se vám stane, že objekt ztratí vůbec svou pravou podobu."*

Odmítal idealizovat, přikrášlovat. Nechtěl dělat líbivé obrázky. Jeho kompozice jsou nekomplikované, držící se čistě geometrického řádu. K charakteristickým znakům Kraslových portrétních fotografií patří nejčastěji ruce. Na ploše portréту v přirozených gestech, vytvářejí atmosféru a charakter.

Je zajímavé si všimnout, jakou měrou jsou oblasti Kraslova fotografického působení provázány. Divadelní vnímání můžeme rozpoznat na záběrech z civilního života, zejména pak jím velmi často fotografovaných lidí z hutí a dolů, ale i pouličních momentek a městské krajiny. Podobné asociace můžeme pozorovat i směrem k divadlu.

Kraslovými ústy řečeno: *„Měl jsem vždy velkou pokoru před každým člověkem, který ovládal profesionálně svoji práci, bez ohledu na to, zda dirigoval na světových jevištích, byl slavným hercem, výtvarníkem či pěvcem, anebo každý den fáral pod zem jako havíř. Jsem životu vděčný, že mi umožnil poznat celou plejádu těchto profíků...“*

Byl upřímně fascinován člověkem a jeho prací, nerozlišoval její podstatu na duševní a manuální. Na portrétech z průmyslu v dobách, kdy se to nosilo, zachycuje věrně prostředí jako scénu, a v ní neznámé tváře, vzdálené oficiálním podobiznám hrdinů sloužících k propagandě, zdobící okolí tehdejších národních podniků.

Je fotografem pozorným k předloze. Nepřetváří realitu, důsledně ctí technickou podstatu fotografie. Na svých fotkách zastavil čas bez zbytečného patosu či klišé a jeho fotografické obrazy drží pevně pohromadě.

V Divadle Jiřího Myrona je instalován širší pohled do Kraslový tvorby, kombinace divadla s fotografiemi z Ostravy a průmyslu. V Divadle Antonína Dvořáka je soustředěn divadelní portrét. Komorní scéna Aréna nabízí městskou a průmyslovou krajinu spolu s jejími detaily.

Martin Popelář